

Juridiseren of participeren: vijf inzichten uit de BBB-slotbijeenkomst op 8 december 2020

Het kennisprogramma Bindend Besturen in Brabant (BBB) draagt bij aan betere omgevingsbesluitvorming in Brabant door via onderzoek en ervaringsuitwisseling inzicht te ontwikkelen in de oorzaken en gevolgen van juridisering. In 2019, het eerste jaar van het programma, ging de aandacht vooral uit naar de gevolgen van juridisering. In 2020 is de als dilemma geformuleerde keuze voor participeren of juridiseren centraal gesteld. Na vier succesvolle 'online meet-ups' vond op 8 december de slotbijeenkomst over dit thema plaats. In deze bijeenkomst is ook de 'bijsluiter juridiseren of participeren' gepresenteerd.

Aan de hand van vijf inzichten kunt u de bijeenkomst terugkijken:

1. Juridiseren of participeren is bewust als dilemma geformuleerd, omdat burgers, gemeenten en waterschappen, maar ook belangenorganisaties en projectontwikkelaars tijdens het hele proces van omgevingsbesluitvorming voortdurend de keuze voor een van deze handelingsstrategieën moeten maken. Om hen deze keuze beter te laten maken, is de bijsluiter geschreven zodat alle betrokkenen zich bewust zijn van de werking en bijwerkingen van beide handelingsstrategieën.

[Klik hier voor het fragment over de bijsluiter](#)

2. De bijwerkingen in de bijsluiter zijn niet uitputtend, zo blijkt. Laurens de Graaf (burgemeester Lopik) wijst erop dat participatie nuttig kan zijn om meer inzicht in de situatie te krijgen, maar dat dit het politieke proces in de gemeenteraad niet kan vervangen. Ivka Orbon (directeur BrabantAdvies) geeft aan dat zelfs als je juridisch een sterke positie hebt het soms nuttig kan zijn om voor participatie te kiezen. En Maarten Verhoeven (bestuursrechter) stelt dat ook juridiseren kan betekenen dat je alsnog bij de rechter in een probleemoplossend, participatiegericht terecht komt.

[Klik hier voor het fragment met het panelgesprek](#)

3. In een survey-experiment is onderzocht of participatie dan wel juridisering door burgers als legitiem wordt ervaren. De eerste bevindingen laten zien dat zowel juridisering als participatie de legitimiteit van omgevingsbesluiten kan versterken, in ieder geval ten opzichte van de als minst legitiem ervaren besluitvorming in de gemeenteraad of provinciale staten.

[Klik hier voor het fragment over het survey -experiment](#)

4. Het bestuursrecht is niet erg geschikt om vanuit het bestuurlijk perspectief bij te dragen aan een productieve aanpak van de complexe uitdagingen van omgevingsbesluitvorming. Het moet dan ook steeds meer concurreren met netwerken of 'regimes' waarin betrokkenen zelf tot bevredigende omgevingsbesluitvorming komen.

[Klik hier voor het fragment over het bestuurlijk perspectief](#)

5. Complexe omgevingsbesluitvorming, het BBB-thema van 2021, vertoont bijzondere kenmerken en wordt nog altijd niet goed begrepen. Geert Teisman, hoogleraar 'governance' aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, legt uit hoe hij complexe omgevingsbesluitvorming in de loop van zijn academische loopbaan steeds beter leerde begrijpen.

[Klik hier voor het fragment met de column van Geert Teisman](#)

In de slotbijeenkomst passeerden ook de verschillende lopende en afgeronde BBB-activiteiten de revue. Een handzaam overzicht in enkele minuten voor de BBB-belangstellenden.

[Klik hier voor de compilatie van de bijeenkomst](#)

